

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 13Csp/30/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8323201487
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lucia Lacová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2023:8323201487.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou: JUDr. Lucia Lacová, v spore žalobkyne: A. B. C. D., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom E. F. XXXX/X, XXX XX G., právne zastúpená advokátom zapísaným v zozname SAK pod č. 4129: JUDr. Igor Šafranko, so sídlom Sovietskych hrdinov č. 163/66, 089 01 Svidník, IČO: 31954448, proti žalovanému: G. H. I., a.s., IČO: XXXXXXXX, so sídlom J. F. XXXX/XXX, XXX XX D., právne zastúpený advokátskou spoločnosťou zapísanou v SAK pod č. 5866: Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o., so sídlom 1. mája č. 173/11, 911 01 Trenčín, IČO: 47234679, v konaní o primerané finančné zadostučinenie 1.382,90 Eur, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni sumu vo výške 300,- Eur v lehote do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Súd žalobu v prevyšujúcej časti z a m i e t a.

III. Súd žalobkyni p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania vo vzťahu k žalovanému v rozsahu 100% z prisúdenej sumy s tým, že o samotnej výške trov bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením súdneho úradníka.

odôvodnenie:

1. Dňa 15.05.2023 bol Okresnému súdu Humenné doručený návrh na začatie konania o primerané finančné zadostučinenie vo výške 1.382,90 Eur, ktorým sa žalobkyňa domáhala vydania rozhodnutia tak, aby súd zaviazal žalovaného povinnosťou zaplatiť primerané finančné zadostučinenie vo výške 1.382,90 Eur a tiež povinnosťou nahradiť žalobkyni trovy konania. Uplatnený nárok odôvodnila nasledovne tým, že v konaní vedenom na Okresnom súde Humenné, pod sp. zn. 21Csp/45/2020 bola ako žalobkyňa v postavení spotrebiteľky o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a vydanie bezdôvodného obohatenia v celom rozsahu úspešná. Rozsudkom Okresného súdu Humenné, č. k. 21Csp/45/2020-118, zo dňa 20.07.2021 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Humenné, č. k. 21Csp/45/2020-146, zo dňa 11.04.2022 a v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom Krajského súdu v Prešove, č. k. 7CoCsp/19/2022-155, zo dňa 28.11.2022 (ďalej len „Základné konanie“) bol úver zo Zmluvy o hotovostnom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 13.03.2015, určený za bezúročný a bez poplatkov, žalovaný (aj terajší žalovaný) bol zaviazaný k povinnosti vydať žalobkyni sumu vo výške 1.082,90 Eur spolu v úroku z omeškania vo výške 5 % ročne z tejto sumy od 28.04.2020 až do zaplatenia. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 12.12.2022. Žalobkyňa poukázala na odôvodnenie tohto rozhodnutia, na ods. 7: „Súd zistil, že konkrétna zmluva o hotovostnom úvere zo dňa 13.03.2015 neobsahuje všetky náležitosti v zmysle § 9 ods. 2, a to konkrétne podľa písm. c), f), j) a k) tohto zákona a to predovšetkým neobsahuje určito a zrozumiteľne napísanú adresu predávajúceho, žalovaného, kde je možné uplatniť reklamáciu, resp. sťažnosť, neobsahuje určito a zrozumiteľne dobu trvania zmluvy o úvere a termín konečnej splatnosti úveru, neobsahuje ročnú percentuálnu mieru nákladov a ani určito a zrozumiteľne

neuvádza predpoklady použité na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov a neobsahuje táto zmluva ani výšku, počet, termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov a ich poradie ako sa budú platby priradovať. Z týchto dôvodov sa podľa § 11 ods. 1 písm. b) Zákona o spotrebiteľských úveroch považuje tento spotrebiteľský úver za bezúročný a bez poplatkov.“; na ods. 8: „V takomto prípade má žalovaná spoločnosť ako veriteľ nárok len na to, čo reálne poskytla žalobkyni, čo v tomto prípade predstavuje sumu 3.600,-- eur, čo nebolo ani sporné. Naopak žalobkyňa vyplatila na tento úver žalovanému celkovo sumu 4.682,90 eur, čo taktiež nebolo sporné. Rozdiel je suma 1.082,90 eur.“ Podľa § 3 ods. 5 tretia veta zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa: „Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.“ Podľa § 4 ods. 2 písm. b/ zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa: „Predávajúci nesmie upierať spotrebiteľovi práva podľa § 3.“ Žalobkyňa ako spotrebiteľka si uplatňuje primerané finančné zadosťučinenie (ďalej len PFZ) za porušenie jej spotrebiteľských práv, ktoré bola nútená brániť v Základnom konaní. PFZ má sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy. Zároveň má aj funkciu relutárnu, ktorá predstavuje obohatenie spotrebiteľa vo výške priznaného PFZ proti dodávateľovi za to, že spotrebiteľ podstúpil súdne konanie, v ktorom bol ako spotrebiteľ na súde úspešný. Slovo primeraný má viacero synonym a jedným z nich je slovo spravodlivý. Výška PFZ preto nemôže mať len symbolický význam, nakoľko PFZ, len v symbolickej výške, nemôže byť ani primeraným ani spravodlivým. V tejto súvislosti dávam do pozornosti, že na rozdiel od iných inštitútov finančného zadosťučinenia existujúcich v právnom poriadku SR (napr. ochrana osobnosti), v ktorých sa na prvé miesto kladie morálne zadosťučinenie a finančná satisfakcia slúži len na dovŕšenie nápravy, tak pri inštitúte PFZ je možné zadosťučinenie len v peňažnej forme ako jediného prostriedku, na jednej strane postihu nečestného dodávateľa a na druhej strane je PFZ odmenou spotrebiteľa za úspech na súde v spotrebiteľskom právnom vzťahu. Ak má PFZ reálne plniť svoj účel, tak je to možné len priznaním PFZ v takej výške, aby mala, nielen deklarovanú sankčnú, odradzujúcu a relutárnu funkciu, ale aby mala tieto funkcie aj reálne, o PFZ priznané v symbolickej výške spíňať nemôže. Aj keď výška PFZ sa nedokazuje a súd ju stanovuje voľnou úvahou, tak kritéria, z ktorých by mala voľná úvaha vychádzať, vyplývajú z intenzity porušenia spotrebiteľského práva zo strany dodávateľa. Vo veciach, v ktorých je predmetom konania finančná čiastka je jediným objektívnym kritériom, ktoré by malo byť rozhodujúcim pre určenie výšky PFZ, suma, o ktorú sa dodávateľ na úkor spotrebiteľa obohatil, alebo sa chcel obohatiť. Pri nepeňažných nárokoch, z ktorých nevyplýva výška finančného plnenia, by takýmto kritériom mala byť recidíva porušovania spotrebiteľského práva, s tendenciou zvyšovania PFZ pri zistení opätovného opakovaného porušenia spotrebiteľského práva. V danom prípade treba zdôrazniť, že žalovaný nielenže v Zmluve používal neprijateľné zmluvné podmienky, ale tiež aj konal spôsobom, ktorý je možné považovať za nekalé obchodné praktiky a v rozpore s dobrými mravmi, v snahe obohatiť sa o sumu 1 082,90 eura, a že zo strany žalovaného sa jednalo o viacnásobné porušenie práva. Nakoľko je spotrebiteľkou, ktorá úspešne uplatnila porušenie svojho práva na súde, bola tým splnená hypotéza vyššie citovanej právnej normy, PFZ preto požaduje vo výške 1 382,90 eura, pričom nárok ako ho požaduje, zohľadňuje skutočnosť, že sa žalovaný na jej úkor bezdôvodne obohatil o sumu 1 082,90 eura a za judikovanie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru požaduje 300,- eur (1 082,90 eura + 300,- eur = 1 382,90 eura). Čo sa týka otázky rozsahu porušenia spotrebiteľského práva, tak táto otázka je definovaná rozsudkom v Základnej veci, t. j. rozsudkom Okresného súdu Humenné, č.k. 21Csp/45/2020-118, zo dňa 20.07.2021 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Humenné, č.k. 21Csp/45/2020-146, zo dňa 11.04.2022 a v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom Krajského súdu v Prešove, č.k. 7CoCsp/19/2022-155, zo dňa 28.11.2022 a jeho odôvodnením, ktoré je hmotnoprávnou podmienkou nároku na PFZ a z tejto hmotnoprávnej podmienky je potrebné vychádzať, ako záväznej. Tento rozsah zisteného porušenia spotrebiteľského práva, v Základnej veci, nie je možné v konaní o PFZ, ani rozširovať, ani zužovať.

2. Žalovaný doručil súdu svoje vyjadrenie k žalobe dňa 31.05.2023, v ktorom žiadal žalobu v celom rozsahu ako nedôvodnú zamietnuť a priznať žalovanému náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia. Žalovaný uviedol, že so žalobou nesúhlasí, nakoľko nárok žalobcu na primerané finančné zadosťučinenie považuje za nedôvodný a najmä neprimeraný z nasledujúcich dôvodov: Podľa § 3 ods. 5 tretia veta zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa (ďalej len „zákon o ochrane spotrebiteľa“), spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Základným predpokladom na úspešné uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je

okrem preukázania ujmy aj preukázanie, že žalovaný svojím konaním porušil súčasne - kumulatívne ustanovenia zákona o ochrane spotrebiteľa a osobitného právneho predpisu. Žalobca v podanej žalobe však nepreukázal, ktoré konkrétne ustanovenie zákona o ochrane spotrebiteľa a ktoré konkrétne ustanovenia osobitného právneho predpisu žalovaný svojím konaním porušil. Ako vyplýva zo samotného pojmu inštitútu finančného zadosťučinenia, ide o zadosťučinenie, ktorého účelom je reparovať a sankcionovať následky, ktoré boli neoprávneným zásahom do práva na ochranu spotrebiteľa spôsobené. Predpokladom uplatnenia tohto inštitútu je to, aby aspoň potenciálna hrozba ujmy v dôsledku porušenia práv alebo povinností vznikla, inak nie je čo reparovať. Ďalším atribútom, ktorý musí súd zohľadniť pri priznaní finančného zadosťučinenia je, že takéto zadosťučinenie môže priznať iba v prípadoch úspešného uplatnenia porušenia práv, alebo povinností ustanovených zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými zákonmi. Z hľadiska § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, preto musí byť preukázané, že došlo k úspešnému uplatneniu práva na strane spotrebiteľa. Úspešné uplatnenie porušenia práv alebo povinností ustanovených zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi Je nesporné, že Okresný súd Humenné rozsudkom v konaní sp. zn. 21Csp/45/2020 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Prešov, sp. zn. 7CoCsp/19/2022 priznal žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 1.082,90 eur s prísl. a vyhlásil úver za bezúročný a bez poplatkov. Ani uvedené rozhodnutie však nemožno považovať za úspešné uplatnenie porušenia práv alebo povinností ustanovených zákonom o ochrane spotrebiteľa. Žalovaný má totiž za to, že nie každé rozhodnutie súdu, ktorým súd rozhodol v prospech spotrebiteľa v súdnom konaní, možno považovať za úspešné uplatnenie porušenia práv alebo povinností ustanovených zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi. Predmetom konania vedeného pod sp. zn. 21Csp/45/2020 nebolo uplatnenie porušenia práv alebo povinností, ale výlučne vydanie bezdôvodného obohatenia z dôvodu, že žalobca považoval úverovú zmluvu za bezúročnú a bez poplatkov. Z toho žiadnym logickým výkladom nemožno dospieť k záveru, akého porušenia práv alebo povinností ustanovených zákonom č. 250/2007 Z.z. a osobitnými predpismi sa žalovaný na žalobcovi dopustil. V prípade náležitostí týkajúcej sa doby trvania a termínu konečnej splatnosti (z dôvodu absencie ktorej bola úverová zmluva vyhlásená za bezúročnú a bez poplatkov) nebola ani judikatúra súdov jednotná. Niektoré súdy ju považovali za uvedenú v súlade so zákonným znením iné nie. Zákon č. 129/2010 Z.z. v znení platnom a účinnom ku dňu 01.05.2018 zmenil znenie ustanovenia § 9 ods. 2 písm. d) tak, že povinnou náležitosťou je už len uvádzanie doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Súčasne bola na Súdny dvor EÚ položená prejudiciálna otázka, o ktorej sa rozhodlo až v konaní C-485/19 zo dňa 22.04.2021 vo veci LH proti D. H. I., ktorým Súdny dvor vo vzťahu k položeným prejudiciálnym otázkam ustálil: „Článok 10 ods. 2 a článok 22 ods. 1 smernice 2008/48, ako boli vyložené rozsudkom z 9. novembra 2016, G. H. I. (C-42/15, EU:C:2016:842), sa majú uplatniť na zmluvu o úvere, ktorá bola uzatvorená pred vyhlásením uvedeného rozsudku a pred zmenou vnútroštátnej právnej úpravy vykonanou s cieľom dosiahnuť súlad s výkladom, ktorý bol v ňom prijatý.“ Úverová zmluva bola uzatvorená dňa 13.03.2015, je preto nereálnym a racionálne nezdôvodniteľným, aby sa náležitosti, o ktorých presnejšom a jednoznačnom výklade sa rozhodlo až o niekoľko rokov neskôr, a aj to v prospech žalovaného, považovali za porušenie práv spotrebiteľa. V prípade spochybňovania náležitosti doby trvania a termínu konečnej splatnosti si žalovaný dovoľuje upriamiť pozornosť na Uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 30.11.2021 v konaní vedenom pod sp. zn. 2Cdo/69/2020, v ktorom Najvyšší súd uviedol nasledovné: „Podľa názoru dovolacieho súdu v danom prípade uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere určovala primeraným spôsobom výšku úveru, dátum prvej splátky, dátum poslednej splátky, termín splatnosti splátky, úrokovú sadzbu, anuitnú splátku, poplatok za poskytnutie úveru, dátum uzatvorenia zmluvy. Pokiaľ ide o posúdenie správnosti záveru odvolacieho súdu, že predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosť v zmysle § 9 ods. 2 písm. f) zák. č. 129/2010.Z.z. a preto je potrebné úver považovať za bezúročný a bez poplatkov, tak je potrebné uviesť, že eurokonformný výklad ustanovenia § 9 ods. 2 písm. f) zák. č. 129/2010 Z.z. v znení v dobe uzavretia zmluvy (30.január 2016) umožňuje dospieť k záveru, že toto ustanovenie nevyžaduje, aby zmluva o úvere obsahovala presné uvedenie požadovaných informácií vo vzťahu ku každej náležitosti (t.j. k dobe trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a aj termínu konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru) osobitne, ale len vyjadruje požiadavku na uvedenie „doby, či dĺžky trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere“ v súlade s článkom 10 ods. 2 písm. c/ Smernice ..“ Aj s poukazom na právny názor Najvyššieho súdu je potrebným ustáliť, že náležitosť úverovej zmluvy v zmysle ustanovenia § 9 ods. 2 písm. f) bola uvedená správne a v súlade so zákonnou úpravou. Obdobné je i rozhodnutie Najvyššieho súdu SR v prípade ďalšej súdom vyhodnotenej náležitosti za absentujúcu – predpokladoch RPMN, konkrétne v uznesení sp. zn. 7Cdo/183/2020 zo dňa 24.2.2021 (z bodu 11. odôvodnenia) uviedol: „Údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov je indikátorom posúdenia výhodnosti či nevýhodnosti úveru. Pri tomto údaji preto zákonodarca požaduje súčasne uviesť všetky predpoklady použité na jeho výpočet, teda nestačí len uvedenie jeho

výšky. Dovolací súd má za to, že v predmetnej úverovej zmluve sú uvedené všetky predpoklady potrebné na výpočet RPMN, ktorými sú uvedenie výšky úveru, výšky splátky, jej intervalu, počtu splátok, uvedenie výšky úrokov, nákladov na poistenie a prípadných poplatkov, ktoré údaje zo zmluvy jednoznačne vyplývajú ...zo znenia § 9 ods. 2 písm. j/ zákona č. 129/2010 Z. z. nevyplýva povinnosť veriteľa uviesť v zmluve konkrétny matematický výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov, pričom zákon nepožaduje ani predpoklady pre výpočet RPMN špeciálne v zmluve označovať ako predpoklady pre výpočet RPMN. Takúto požiadavku pritom nie je možné vyvodiť gramatickým (jazykovým) ani teleologickým (účelovým) výkladom daného zákonného ustanovenia. V posudzovanom prípade zákon o spotrebiteľských úveroch výslovne neuvádza uviesť v zmluve i matematický výpočet výšky ročnej percentuálnej miery nákladov, ako to vyplýva z dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu. Pokiaľ by takúto požiadavku mal zákonodarca v úmysle, nič mu nebránilo uviesť ju v danej právnej norme. Zákonodarca pritom formulačne jednoznačne požaduje, aby boli v zmluve uvedené len predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov, pričom pod predpokladmi nie je možné rozumieť uvedenie vzorca výpočtu, ktorý (vzorec) je len jeden, navyše spotrebiteľovi prístupný priamo v zákone, v jeho prílohe č. 2. Pokiaľ odvolací súd považuje za predpoklad na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov i vzorec na jej výpočet, s týmto sa dovolací súd nestotožňuje.“ Žalovaný pri koncipovaní úverovej zmluvy postupoval v dobrej viere, že plní literu zákona korektné a komplexne. Preto zastáva názor, že je nesprávne, aby bol sankcionovaný za svoj výklad zákona, pri ktorom sa ani výklad súdov nedokáže zjednotiť. Uvedenou problematikou sa zaoberal aj Krajský súd v Prešove, ktorý v rozsudku č.k. 14Co/91/2012-141 zo dňa 10.10.2013 uviedol, že „cieľom rozhodnutia o spotrebiteľských veciach tak, ako sú sledované normotvorcom únie v rámci Smernice Rady 93/13 EHS, je nastoliť rovnováhu zmluvných strán, pričom sa má v zásade zachovávať platnosť zmluvy ako celku a nevyhlásiť za neplatné všetky zmluvy, obsahujúce nekalé zmluvné podmienky (bod 31 rozsudku súdneho dvora EÚ C-453/10), ak bol prijatý záver, že predmetný úver je bezodplatný a bezúročný už bola nastolená v predmetnom právnom vzťahu rovnováha zmluvných strán a nie je potrebné ešte osobitným rozhodnutím vzhľadom na ciele a účel aký vyplýva z ustanovenia § 53a Občianskeho zákonníka (v nadväznosti na dátum uzavretia predmetnej zmluvy), prípadne určovať ešte neprijateľnosť zmluvných podmienok. Neobstojí v tomto smere ani odkaz na to, že by to založilo nárok na finančné zadosťučinenie.“ Podľa názoru žalovaného žalobca neunesol dôkazné bremeno ohľadne toho, že zo strany žalovaného skutočne došlo k porušeniu práv alebo povinnosti ustanovených zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi, nakoľko v žalobe nešpecifikoval ani bližšie nekonkretizoval, akého konkrétneho porušenia práva alebo povinnosti sa mal žalovaný údajne dopustiť ani toto porušenie presne nevymedzil odkazom na konkrétne ustanovenie zákona ani nepredložil súdu rozhodnutie, ktoré by preukazovalo, že by žalovaný porušil práva alebo povinnosti ustanovené zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi. Rozsudok Okresného súdu Humenné v konaní sp. zn. 21Csp/45/2020 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Prešov, sp. zn. 7CoCsp/19/2022, o ktorý žalobca opiera svoj nárok na primerané finančné zadosťučinenie nedeklaroval porušenie práv alebo povinností, ale výlučne zaviazal žalovaného vydať bezdôvodného obohatenia. Do pozornosti súdu dávam aj dôvodovú správu k zákonu č. 250/2007 konkrétne k § 3 v znení: Z jednoznačnej špecifikácie práv spotrebiteľa v tomto ustanovení so zvýraznením postupnosti ochrany života a zdravia spotrebiteľa, vyplýva aj nárok na výrobky a služby v kvalite, ktorá zodpovedá technickým predpisom na výrobky alebo služby, ktoré nevykazujú zjavné vady. Náhrada škody a finančné zadosťučinenie je záverečným prostriedkom ochrany spotrebiteľa v prípade, že preventívne pôsobenie nespĺní svoj účel, aby boli nahradené, alebo zmiernené následky. Z výkladu tejto právnej normy vyplýva nárok spotrebiteľa na poskytnutie finančného zadosťučinenia len v prípade, že poskytnuté plnenie (či už tovaru alebo služby) malo vady. Plnenie z úverovej zmluvy uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným žiadne vady nevykazovalo, nakoľko predmet úveru - finančné prostriedky boli poskytnuté riadne a včas. Ako vyplýva zo samotného inštitútu finančného zadosťučinenia, ide o zadosťučinenie, ktorého účelom je reparovať potenciálnu ujmu, ktorá bola neoprávneným zásahom do práva na ochranu spotrebiteľa spôsobená. Predpokladom uplatnenia tohto inštitútu je to, aby hrozba ujmy vznikla, inak nie je čo reparovať. Žalobcovi nielen, že žiadna ani potenciálna ujma nevznikla, ale naopak získal najvýhodnejší úver, aký by mu neposkytla žiadna banka. Žalobca, ako už bolo vyššie uvedené, na súde neuplatňoval ochranu pred porušením práv alebo povinností zo strany žalovaného, ale len vydanie bezdôvodného obohatenia. Nedošlo teda k naplneniu znakov ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z., ktorých splnenie je nevyhnutné na úspešné uplatnenie finančného zadosťučinenia na súde. Žalobca uzatvoril úverovú zmluvu v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch č. 129/2010 Z.z., ktorý definuje zmluvu o spotrebiteľskom úvere ako zmluvu, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom. Je teda adekvátne a samozrejme, že žalovaný

požadoval od žalobcu úhradu jeho dlhu v zmysle úverovej zmluvy. Žalovaný na základe rozsudku Okresného súdu Humenné stratil nárok na úroky dojednané v úverovej zmluve. Pokiaľ by však mal žalovaný uhradiť žalobcovi ešte „umelo vykonštruované“ finančné zadostučinenie vo výške 1.382,90 eur, dostal by sa sám do pozície dlžníka, ktorý by uhradil žalobcovi ako spotrebiteľovi viac ako mu vrátil! Tento stav určite nemôže byť žiaduci ani na základe európskych smerníc na ochranu spotrebiteľa, nakoľko namiesto zabezpečenia rovnosti účastníkov konania by duplicitné sankcionovanie spôsobilo vznik nerovnováhy v neprospech žalovaného - dodávateľa. Súčasne by sa takýmto rozhodovaním súdov podporila špekulatívnosť spotrebiteľov, ktorým by súd v prípade podania žaloby nielen vyhlásil úver za bezúročný a bez poplatkov, ale pri priznaní ešte aj ďalšieho umelo navýšeného primeraného finančného zadostučinenia by sa z poskytovania úverov stala príjmová činnosť pre spotrebiteľov, ktorým by sa ešte aj platilo za poskytnutie úveru. Inštitút primeraného finančného zadostučinenia v sebe zahŕňa funkciu represívnu a preventívnu. Tieto funkcie považujeme za dodržané už samotným rozsudkom v konaní sp. zn. 21Csp/45/2020 keďže žalovaný už raz sankcionovaný bol a to tým, že žalobcovi bol poskytnutý úver bez úrokov a poplatkov a sumu prevyšujúcu istinu mu na základe rozsudku vyplatil. Právo na primerané finančné zadostučinenie je závislé od úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi osobou - spotrebiteľom, ktorej porušením práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa bola privedená určitá hrozba ujmy. V danom prípade má žalovaný za to, že tieto skutočnosti neboli preukázané, keďže žalobca neunesol dôkazné bremeno a súdu hodnoverným a presvedčivým spôsobom nepreukázal: 1) úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi na súde, 2) ani že mu v súvislosti s porušením práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi vznikla určitá ujma a ani, že táto ujma mu vznikla vo výške 1.382,90 eur, ktoré požaduje v zmysle finančného zadostučinenia. K obdobnému záveru ako uvádza vo svojom vyjadrení žalovaný smeruje aj rozsudok OS Prešov zo dňa 20.01.2017 sp. zn. 29C/105/2016, ktorý žalobu o primerané finančné zadostučinenie zamietol z dôvodu, že „...súd s poukazom aj na vyššie uvedené skutočnosti nemohol dospieť k záveru, že žalovaný pri koncipovaní a uzatvorení zmluvy o spotrebiteľskom úvere so žalobcom nepostupoval s odbornou starostlivosťou s úmyslom poškodiť spotrebiteľa, a preto neboli splnené podmienky na priznanie primeraného finančného zadostučinenia v zmysle § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. V súvislosti s inštitútom primeraného finančného zadostučinenia, ktorý si žalobca - spotrebiteľ uplatňuje z úverovej zmluvy je nevyhnutným uvedomiť si, že to bol práve žalobca, ktorý si o poskytnutie úveru žiadal, s výškou poskytnutého úveru bol oboznámený, taktiež si bol vedomý, že si berie spotrebiteľský úver, z ktorého si veriteľ uplatňuje úroky a poplatky a rovnako bol oboznámený s výslednou sumou, ktorú má na základe úverovej zmluvy z poskytnutého úveru uhradiť. S celým týmto procesom žalobca ako klient vedome a dobrovoľne súhlasil. Žalovanému preto nie je zrejmé, k akému poškodeniu práv spotrebiteľa vôbec dochádza v prípadoch, kedy súdy vyhlásia poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov, následkom čoho je, že žalobca ako spotrebiteľ neplatí úroky a poplatky, ale len samotnú istinu poskytnutého úveru. Predstavuje to pre neho výlučne výhodu a nie škodu. Jediným poškodeným, ktorý po takomto rozhodnutí súdu zostane je samotný veriteľ. Žalovaný má v predmete činnosti ako nebankový subjekt poskytovanie úverov, za ktoré mu v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch patria úroky a poplatky. Žalovaný v rámci predmetu podnikania poskytol žalobcovi úver, za ktorý požadoval na základe úverovej zmluvy od žalobcu zaplatiť úroky. Aký by malo zmysel, aby žalovaný úmyselne nedodrжал všetky zákonné náležitosti, za ktoré by bol následne sankcionovaný bezúročnosťou a bezpoplatnosťou on sám a nie žalobca ako klient. Inštitút primeraného finančného zadostučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobcu resp. na kompenzáciu jeho majetkovej škody, ale v danom prípade musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany, ktorú žalovaný považuje za splnenú už ukrátením veriteľa o úroky a poplatky, v prípade vyhlásenia úverovej zmluvy za bezúročnú a bez poplatkov. V konaní je nevyhnutným skúmať aj hľadisko primeranosti uplatneného nároku. Žalobca doposiaľ žiadnym spôsobom nepreukázal, v čom pociťoval porušenie svojich práv, aké to malo pre neho dôsledky, v čom vidí odôvodnenosť požadovanej výšky primeraného finančného zadostučinenia až v hodnote 1.382,90 eur a podobne, ktoré sú nevyhnutné na priznanie žalovanej sumy. Účelom priznania primeraného finančného zadostučinenia pri porušení práv nemá byť na jednej strane len odradenie dodávateľa od nekalých praktík, ale na druhej strane nemá byť ani nástrojom obohatenia sa pre druhú stranu sporu. Preto vyplatenie žalovanej sumy vo výške 1.382,90 eur považujeme za nedôvodné, nepreukázané a v rozpore s cieľom normy, ktorú zákonodarca primeraným finančným zadostučinením sledoval. Žalovaný počas celého trvania úverového zmluvného vzťahu od žalobcu požadoval len plnenie zmluvných povinností, ku ktorým sa slobodne a vážne zaviazal pri podpise zmluvy. Takéto konanie jednoznačne nemožno vyhodnotiť ako porušenie práv a povinností žalobcu zo strany žalovaného, ktoré

by zakladalo nárok na vyplatenie primeraného finančného zadosťučinenia. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, keď nárok žalobcu na vyplatenie primeraného finančného zadosťučinenia uplatňovaný v tomto konaní nemá žiadne opodstatnenie, tak čo do dôvodu i výšky, žalovaný navrhuje, aby súd žalobu ako nedôvodnú zamietol a priznal žalovanému náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia.

3. Žalobkyňa sa dňa 15.06.2023 vyjadrila k vyjadreniu žalovaného, kde uviedla, že právoplatný rozsudok súdu prvej inštancie vydaným v základnom konaní je prílohou žaloby, pričom jasne deklaruje, že v právnom vzťahu založeným Zmluvou o hotovostnom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 13.03.2015 došlo k porušeniu noriem spotrebiteľského práva. Tvrdenia žalovaného o neexistencii a nepreukázaní porušenia práv a povinností, len odzrkadľujú jeho prístup k rešpektovaniu príslušných noriem spotrebiteľského práva a princípu ochrany spotrebiteľa. Podľa ust. § 3 ods. 5 in fine zákona o ochrane spotrebiteľa: „Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.“ V zmysle rozhodnutia vydaného v základnom konaní je podľa môjho názoru evidentné, že som na súde úspešne uplatnila porušenie môjho práva, ako aj povinnosti žalovaného ustanovenej týmto zákonom resp. osobitnými predpismi, čím som naplnila hypotézu právnej normy uvedenej v § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa. Ustanovenie § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa nevyžaduje, aby rozhodnutie súdu v základnom konaní muselo výslovne obsahovať vo výroku porušenie konkrétneho ustanovenia. V zásade je v práve potrebné uplatňovať doslovný gramatický výklad. Pričom pri citovanom ustanovení § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa poukazujem navyše na formálno-systematický výklad (argumentum a rubrica), keďže účelom a zmyslom zákona je „ochrana spotrebiteľa“ a na nadpis § 3 predmetného zákona „Práva spotrebiteľa“. Nadpis a pomenovanie sú bezpochyby integrálnou súčasťou právneho predpisu, ktorým zákonodarca vyjadruje, že sa určité ustanovenia vzťahujú k určitej veci alebo inštitútu a spolu obsahovo súvisia. Vo vzťahu k výkladu ust. § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa poukazujem na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/80/2020 zo dňa 24.08.2022: „Odvolací súd v rozsahu odvolacích námietok žalovanej v podstatnom uviedol: „Úspešné uplatnenie na súde zo strany spotrebiteľa, ktoré je predpokladom priznania finančného zadosťučinenia podľa názoru odvolacieho súdu nemožno vykladať reštriktívne len na spory, kedy spotrebiteľ je v pozícii žalobcu, resp. v rámci konania ako žalovaný podá protizáľobu. Naopak v tomto prípade je nutné vychádzať z teleologického výkladu právnej normy, a to s poukazom na cieľ, ktorý chcel zákonodarca dosiahnuť, ktorým nepochybne bola širšia ochrana spotrebiteľa, ktorý má pozíciu slabšej strany. Z tohto dôvodu je nutné predmetne ustanovenie vykladať tak, z čoho aj v prípade úspešnej obrany svojich práv, ktoré je výsledkom obrany žalovaného v konaní, v ktorom bol pozíciou žalovaného možno subsumovať pod pojem úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi. Z tohto dôvodu ani táto odvolacia námietka nebola odvolacím súdom posúdená ako dôvodná. Rovnako je bezpredmetná odvolacia námietka spočívajúca v tom, z čoho v predchádzajúcom konaní vo výrokovej časti nebolo konštatované porušenie povinnosti žalovaného, nakoľko v danom konaní konajúci súd zamietol žalobu postupníka. V odôvodnení svojho rozsudku mohol jedine uviesť dôvody, pre ktoré tak učinil a tým nepochybne skonštatoval nesprávnosť postúpenia pohľadávky, ktorú nepochybne spôsobil žalovaný tým, z čoho porušil svoje povinnosti, ktoré mu ustanovuje osobitný predpis, a to zákon o bankách, nerešpektoval tieto ustanovenia, ktoré nepochybne súd prijaté z dôvodu ochrany spotrebiteľa, aby tento nebol bez predchádzajúcich upozornení a uplynutí určitých časových okamihov daný do vzťahu s nebankovou spoločnosťou. Z uvedeného dôvodu preto odvolací súd dospel k záveru, z čoho citované rozhodnutie okresného súdu bolo základom pre posúdenie skutočnosti či žalovaný porušil svoju povinnosť ustanovenú osobitným zákonom. Táto otázka nepochybne preukázaná bola a táto podmienka priznania finančného zadosťučinenia bola opäť splnená. Ani skutočnosť, z čoho žalovaný nebol účastníkom tohto konania, nič nemení na tomto závere, nakoľko nepochybne súd konštatoval, z čoho subjektom, ktorý porušil ustanovenia zákona o bankách bol žalovaný, ktorý nerešpektoval tam vyjadrené zákonne predpoklady pre platné postúpenie pohľadávky a na tejto skutočnosti nič nemení ani to, z čoho v danom konaní bol žalobca postupník z uvedenej zmluvy. Z tohto konania nepochybne bolo preukázané, z čoho spotrebiteľ na súde bol úspešný v otázke porušenia jeho práv, ktoré ustanovuje osobitný predpis pre žalovaného, tento zodpovedá za toto porušenie a spornou ostáva len výška primeraného finančného zadosťučinenia (body 11 a 12 odôvodnenia odvolacieho rozsudku).“ Je zrejmé, že uzatvorením spotrebiteľskej zmluvy zo dňa 13.03.2015 v rozpore so zákonom došlo preukázateľne k porušeniu spotrebiteľských práv a povinností žalovaným. Žalovaný vo vyjadrení uvádza, že uplatnená výška primeraného finančného zadosťučinenia je neprimeraná. Vydanie bezdôvodného obohatenia má podľa názoru žalovaného predstavovať výhodu pre spotrebiteľa.

Podľa môjho názoru je nepochybné, že rozsudkom súdu prvej inštancie vydaným v základnom konaní sa preukázalo, že žalovaný porušil svoju povinnosť ustanovenú v osobitnom predpise (neuvedenie obligatórnych náležitostí podľa zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch). Ustanovenie § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa nevyžaduje, aby rozhodnutie súdu v základnom konaní muselo výslovne obsahovať vo výroku porušenie konkrétneho ustanovenia. Dané je konštatované súdom v samotnom odôvodnení rozhodnutia. Je predsa zrejmé, že určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a následná povinnosť vydať bezdôvodné obohatenie muselo predchádzať porušeniu noriem spotrebiteľského práva žalovaným. Zákon o spotrebiteľských úveroch je vo vzťahu k zákonu o ochrane spotrebiteľa osobitným predpisom, pričom je jedným z najtypickejších príkladov, ktoré ust. § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa ako osobitný predpis predpokladá. Porušením primárnej povinnosti zo strany žalovaného došlo k vzniku sekundárneho zákonného následku v podobe sankcie bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru a povinnosti vydať bezdôvodné obohatenie. Následné uplatnenie primeraného finančného zadosťučinenia na súde je len následkom vyplývajúcim z bezdôvodného ohrozenia práv spotrebiteľa spôsobilého privodiť mu ujmu. V žiadnom prípade nemožno bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru, resp. vydanie bezdôvodného obohatenia a nárok na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia stotožňovať alebo považovať za „výhodu“, ale za „sankčný následok“ plynúci z primárneho právneho vzťahu, ktorý zavinením žalovaného nebol perfektný a bol spôsobilý privodiť spotrebiteľovi ekonomickú ujmu. Pripustením takejto argumentácie žalovaného (vydanie bezdôvodného obohatenia alebo určenie BaB je dostatočná „výhoda“ a satisfakcia) by bola popretá samotná podstata a zmysel inštitútu primeraného finančného zadosťučinenia v zmysle § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, ktorý má mať sankčný a odradzujúci charakter, keďže zo strany žalovaného dochádza na finančnom trhu k dlhodobému a opakujúcemu sa porušovaniu práv spotrebiteľov. Žalobkyňa dala do pozornosti rozsudok Krajského súdu v Prešove č.k. 2Co/137/2016-71 zo dňa 24.05.2017: „Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Tak právna teória, ako aj aplikačná prax spájajú inštitút náhrady škody výlučne so znížením majetku a ušlým ziskom. Náhrada škody ako inštitút súkromného práva v podmienkach Slovenskej republiky a konštantnej judikatúry sleduje výlučne reparačnú funkciu. Pre porovnanie sankčná funkcia náhrady škody (punitive damages v práve USA a exemplary damages v práve Veľkej Británie) je taká náhrada škody, ktorej cieľom nie je kompenzovať žalobcu, ale skôr potrestať žalovaného za protiprávne konanie, ktorého sa dopustil vo vzťahu k žalobcovi, a ktorým žalobcovi spôsobil škodu a odradiť odporcu alebo akúkoľvek tretiu osobu od opakovania takéhoto konania v budúcnosti. Sankčná náhrada škody teda trestá a súčasne pôsobí preventívne. Jazyk európskych predpisov a judikatúry akcentuje najmä druhú funkčnú zložku sankčnej náhrady škody, teda funkciu preventívnu (porov. najmä pozívanie adjektíva „odradzujúci“). A tak práve inštitút relutárnej náhrady nemajetkovej ujmy môže byť prostriedkom ochrany na doplnenie o preventívne účinky pred diskrimináciou. V zmysle už citovanej judikatúry ESD a antidiskriminačných smerníc musia byť sankcie za diskriminačné správanie účinné, primerané a odradzujúce.“ Výška finančného zadosťučinenia nie je stanovená žiadnym vzorcom a závisí vždy od úvahy súdu. Jediným kritériom pre stanovenie výšky finančného zadosťučinenia je jeho primeranosť. Vzhľadom na charakter a stupeň porušenia práv a povinností daných spotrebiteľskými právnymi normami považujem uplatnenú výšku primeraného finančného zadosťučinenia za adekvátnu. Mnou uplatnená výška zodpovedá svojmu účelu, pretože je potrebné toto finančné zadosťučinenie nevnímať ako kompenzáciu, ale ako poskytnutú satisfakciu. Rovnako je potrebné podotknúť, že prípadné sankcie vyplývajúce z opatrení dohľadných orgánov by boli neporovnateľne prísnejšie. Uvedené finančné zadosťučinenie má tiež odradiť žalovaného, ale aj iných dodávateľov, od porušovania práv spotrebiteľov. Záleží len na žalovanom, aby sa nedopúšťal recidívy v neprípustnom kontrahovaní v rozpore so záujmami spotrebiteľov. Primeranosť sumy 1 382,90 Eur je vzhľadom najmä na množstvo a intenzitu porušenia spotrebiteľských noriem evidentne daná. Pre vznik nároku na primerané finančné zadosťučinenie novelizované ust. § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa nevyžaduje vznik ani hrozbu ujmy. Žalobkyňa poukázala na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.01.2019: „Pre úspešné uplatnenie tohto nároku zákon nevyžaduje, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a ani to, aby žalobcovia preukazovali existenciu a výšku vzniknutej ujmy. Odvolací súd v tejto časti žaloby správne vec po právnej stránke posúdil, keď vychádzal zo záveru, že zákon pre priznanie finančného zadosťučinenia žiadne osobitné podmienky nestanovuje.“ Z dikcie citovaného ustanovenia § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa a odôvodnenia dovolacieho súdu je zrejmé, že zákonodarca vôbec nestanovil podmienka vzniku, resp. preukazovania akejkoľvek ujmy. Jedná sa iba o neprípustný extenzívny výklad contra legem žalovaného. Ujma, ktorá konaním žalovaného vznikla nebola len v akademickej rovine, pretože porušenie zo strany žalovaného malo bezpochyby majetkový charakter. Zároveň uplatňovaním jej legitímneho nároku v súdnom konaní

bol narušený nielen jej bežný život, ale aj znížený rodinný rozpočet. Ak má PFZ reálne plniť svoj účel, tak je to možné len priznaním v takej výške, ktorá má nielen deklarovanú sankčnú, odradzujúcu a relutárnu funkciu, ale aby mala tieto funkcie aj reálne, čo PFZ priznané v symbolickej výške nemôže spĺňať. Poukázala aj na vývoj rozhodovacej praxe Krajského súdu v Prešove, v ktorej už prevažujú rozhodnutia, v ktorých súdy priznali PFZ v takej výške, ktorú nepovažuje len za „symbolickú“, ako napr.: rozsudok sp. zn. 2Co/73/2018, z 26.11.2018 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie, ktorý v zhode so žalobou, priznal primerané finančné zadosťučinenie vo výške 1.936,79 Eur; rozsudok sp. zn. 5Co/134/2019 z 13.02.2020 priznal zo žalobou uplatnenej sumy 1.313,94 Eur primerané finančné zadosťučinenie vo výške 1.313,94 Eur; rozsudok sp. zn. 7CoCsp/11/2020 z 20.07.2020 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie, ktorý v zhode so žalobou, priznal primerané finančné zadosťučinenie vo výške 2.501,00 Eur; rozsudok sp. zn. 8Co/59/2019 z 30.01.2020 potvrdil priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v žalobou uplatnenej výške 1.400,00 Eur; rozsudok sp. zn. 9Co/157/2014 z 02.03.2016 potvrdil priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v žalobou uplatnenej výške 1 220,00 Eur; rozsudok sp. zn. 13Co/80/2016 z 20.03.2018 potvrdil priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v žalobou uplatnenej výške 3 237,62 Eur; rozsudok sp. zn. 19Co/2/2019 z 18.06.2019 potvrdil priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v žalobou uplatnenej výške 2 081,80 Eur; rozsudok sp. zn. 21Co/115/2018 z 29.01.2019 potvrdil priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v žalobou uplatnenej výške 1 133,92 Eur; rozsudok sp. zn. 23Co/42/2019 z 29.01.2020 priznal primerané finančné zadosťučinenie v žalobou uplatnenej výške 1 182,24 Eur; rozsudok sp. zn. 24Co/107/2018 z 05.11.2019 potvrdil priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v žalobou uplatnenej výške 1 348,63 Eur; rozsudok sp. zn. 25Co/56/2019 z 05.11.2019 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie, ktorým bolo z uplatnenej sumy 1 096,51 Eur priznané primerané finančné zadosťučinenie vo výške 1 096,51 Eur. K posudzovaniu výšky PFZ poukázala na zásadné uznesenie Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 3Co/53/2016 zo dňa 04.10.2016, na odôvodnenie 16: „Podľa názoru odvolacieho súdu odradzujúco môže pôsobiť len hrozba straty prevyšujúca nad 50 % sumy, o ktorú chcel veriteľ spotrebiteľa protiprávne pripraviť, aby veriteľ niesol riziko straty, keďže sa chcel bezdôvodne na úkor spotrebiteľa obohatiť.“; a rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 21Co/31/2018, zo dňa 16.10.2018, týkajúci sa obdobnej veci, v ktorej bolo priznané primerané finančné zadosťučinenie v takej výške, v akej sa mienil žalovaný na úkor spotrebiteľa obohatiť (1 022,52 Eur): „Pri posudzovaní primeranosti odvolací súd zohľadnil predovšetkým výšku bezdôvodného obohatenia, ktoré sa snažil získať žalovaný, pričom rozhodovacia prax súdov Slovenskej republiky, konanie, obdobne konaniu žalovaného, vyhodnotila ako úmyselné, s cieľom získať majetkový prospech na úkor spotrebiteľa. Takto priznané finančné zadosťučinenie je zároveň vyrovnaním ujmy žalobkyne a satisfakciou za stav, ktorý musela v dôsledku konania žalovaného trpieť, rovnako tak sankciou, postihujúcou žalovaného, ktorý protiprávne konal.“ Ďalej poukázala na rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 6Co/104/2017 zo dňa 29.05.2018, rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 7Co/23/2017 zo dňa 24.08.2017, rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 19Co/30/2018 zo dňa 28.06.2018. Aj keď výška PFZ je vecou voľnej úvahy súdu, tak táto voľná úvaha by mala zodpovedať individuálnym konkrétnym danostiam tej ktorej veci, s dôrazom na objektívne kritériá, lebo len tieto objektívne kritériá sú pre voľnú úvahu aj objektívne porovnateľné. Pri nepeňažných nárokoch (určenie BaB), z ktorých nevyplýva výška finančného plnenia, by kritériom posudzovania primeranosti mala byť recidíva porušovania spotrebiteľského práva, s tendenciou zvyšovania PFZ pri zistení opätovného opakovaného porušenia spotrebiteľského práva. K výške PFZ žalobkyňa poukázala aj na rozsudok Okresného súdu Žilina, sp. zn. 14C/295/2014 zo dňa 24.09.2015, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11Co/471/2015 zo dňa 28.06.2016 a v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.01.2019. Žalovaný dlhodobo a vo veľkom rozsahu porušuje spotrebiteľské práva na finančnom trhu. Aj v súčasnosti napriek početným rozsudkom vydaných proti žalovanému, tento neustále používa nekalé obchodné praktiky a finančne sa snaží na úkor spotrebiteľov obohacovať, najmä využívaním neprijateľných zmluvných podmienok. Na záver poukázala na jedno z posledných a teda najaktuálnejších rozhodnutí, a to rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 8CoCsp/19/2021 zo dňa 31.01.2022: „Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia, táto závisí od úvahy súdu. Pri jej určovaní sa zohľadňujú rôzne kritéria, a to intenzita, časové trvanie závadného konania, satisfakčná a sankčná funkcia a podobne. Za primerané, vzhľadom na všetky okolnosti prípadu, je potrebné považovať finančné zadosťučinenie vo výške 846,83 Eur tak, ako to priznal a odôvodnil súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku. Takto priznané finančné zadosťučinenie je vyrovnaním ujmy žalobcovi, ktorá mu hrozila konaním žalovaného, je akosi určitou satisfakciou za stav, ktorý musel v dôsledku konania žalovaného trpieť a je aj sankciou postihujúcou žalovaného, ktorý pri dojednaní úverovej zmluvy závadne konal. Spotrebiteľ nie je povinný preukázať ujmu, ktorá mu vznikla, pretože zákon o ochrane spotrebiteľa priznáva právo na finančné zadosťučinenie už

vtedy, keď ujma v nadväznosti na porušenie práva spotrebiteľa vzniknúť mohla a spotrebiteľ sa úspešne domohol ochrany svojich práv. Žalobca v tomto prípade sa úspešne domohol svojho práva a teda boli splnené všetky zákonne predpoklady pre priznanie finančného zadostučinenia“. Záverom žalobkyňa žiadala žalobe v celom rozsahu vyhovieť a žalovaného zaviazat' k náhrade trov konania v plnom rozsahu.

4. Žalovaný doručil súdu svoje vyjadrenie k žalobe dňa 08.08.2023, v ktorom uviedol, že rozporuje a popiera tvrdenia žalobkyne. Poukázal, že to bola práve žalobkyňa, ktorá si o poskytnutie úveru žiadala, s výškou poskytnutého úveru, výslednou sumou, ktorú má na základe úverovej zmluvy z poskytnutého úveru uhradiť, s výškou mesačnej splátky a aj s dobou trvania zmluvného vzťahu bola oboznámená. Taktiež si bola vedomá, že si berie spotrebiteľský úver, z ktorého si veriteľ uplatňuje úroky a poplatky. Žalobcu do zmluvného vzťahu nikto netlačil, sám sa rozhodol, že bude využívať finančné prostriedky formou spotrebiteľského úveru od žalovaného, ktorý je nebankovou spoločnosťou. Pokiaľ mal žalobca voči uzatvorenej úverovej zmluve výhody, mal právo v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z od nej odstúpiť. Čo však neurobil, práve naopak finančné prostriedky a služby žalovaného ako veriteľa využil opakovane pri uzatváraní ďalších úverových zmlúv. Žalovaný má v predmete činnosti ako nebankový subjekt poskytovať úverov, za ktoré mu v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch patria úroky a poplatky. Je preto neopodstatnené vyhodnotiť konanie žalovaného ako úmyselné a smerujúce k získaniu bezdôvodného obohatenia. V danom prípade jednoznačne absentuje preukázanie úmyslu žalovaného bezdôvodne sa obohatiť. Žalovaný v rámci predmetu podnikania poskytol žalobcovi úver, za ktorý požadoval na základe úverovej zmluvy od žalobcu zaplatiť úroky. Aký by malo zmysel, aby žalovaný úmyselne nedodrжал všetky zákonné náležitosti, za ktoré by bol následne sankcionovaný bezúročnosťou a bezpoplatnosťou výlučne on sám a nie žalobca ako klient. Pokiaľ žalobkyňa prezentuje názor, že žalovaný má byť sankcionovaný za svoje nedostatky v úverových zmluvách, je potrebným podotknúť, že predmetom konania bola úverová zmluva z roku 2015, kedy kritéria zákona a ani vyhodnocovanie náležitostí súdmi nebolo tak striktné a prísne ako v súčasnosti. Žalovaný flexibilne reagoval na požiadavky súdov a všetky vytykané nedostatky upravil, čo samé osebe poukazuje na skutočnosť, že žalovaný nápravu, ktorá bola v jeho možnostiach realizoval. Žalobkyni žiadna ujma reálne nevznikla. Splácala len to, na čo sa zmluvným vzťahom vedome a dobrovoľne zaviazala. Pokiaľ došlo následne k vyhláseniu úverovej zmluvy za bezúročnú a bez poplatkov a žalobcovi sa uhradené úroky a poplatky vrátili, bola to pre neho výlučne výhoda, s ktorou ani hypoteticky pri uzatváraní zmluvy nepočítal. Naopak ujmu to predstavovalo pre žalovaného, lebo prišiel o zisk, ktorý mal pri uzatvorení zmluvy dojednaný. Je preto nanajvyš iracionálne vidieť ujmu/hrozbu ujmy u spotrebiteľa pri vyhlásení úveru za bezúročný a bez poplatkov, ktorým spotrebiteľ výlučne získa výhodu a nie poškodenie jeho práv. Žalobkyňa len na základe jednej úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXX zo dňa 13.03.2015 iniciovala už 3 súdne konania, všetky vedené pred Okresným súdom Humenné a to: 12Csp/30/2023, 13Csp/30/2023, 21Csp/45/2020, pričom predmetom konania vedeného pred Okresným súdom Prešov (pozn. chyba v písaní, má by Humenné) pod sp. zn. 12Csp/30/2023 je duplicitné vyplatenie finančného zadostučinenia vo výške 1.200 Eur, podkladom ktorého je rovnaký rozsudok ako v tomto prípade, čo podľa názoru žalovaného zakladá prekážku litispendencie. Už táto samotná skutočnosť poukazuje na zámer žalobkyne, ktorá sa snaží o výlučne zneužitie inštitútu primeraného finančného zadostučinenia na svoje neopodstatnené obohacovanie sa, čo jednoznačne nebolo cieľom zákonodarcu pri koncipovaní predmetnej zákonnej úpravy.

5. Súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 25.09.2023, ktorého sa zúčastnil len právny zástupca žalobkyne a uviedol, že zotrváva na podanej žalobe a písomných podaniach, má za to, že podaná žaloba o primerané finančné zadostučinenie vo výške 1.382,90 Eur je dôvodná a navrhuje, aby súd tejto žalobe vyhovel. Argumentáciu žalovaného považuje za nedôvodnú, a to jednak čo sa týka vzniku údajnej ujmy v zmysle ustálenej rozhodovacej praxe, nie je vznik ujmy, dokonca ani jej hrozba predpokladom na to, aby bolo v konaní spotrebiteľke ako úspešnej uplatniteľke práva v základnom konaní priznané primerané finančné zadostučinenie. Ďalej k argumentácii žalovaného ohľadom opätovného skúmania náležitosti úverovej zmluvy považuje otváranie tejto otázky za nedôvodné a to s poukazom na prekážku res iudicata, kedy tieto záležitosti ohľadom úverovej zmluvy, jej náležitostí a všetkých ďalších podmienok boli už vyriešené v základnom konaní vedenom na OS Humenné pod sp. zn. 21Csp/45/2020, ktoré je právoplatne skončené, a v ktorom sa súd dôkladne vysporiadal so všetkými skutočnosťami, ktoré sa snaží žalovaný opätovne v tomto konaní preskúmať a namietat'. Ďalej s poukazom na ďalšie konštatovania žalovaného a to ohľadom prekážky litispendencie vzhľadom na konanie vedené na OS Humenné pod sp. zn. 12Csp/30/2023, aj keď žalovaný vo vyjadrení uvádza, že toto konanie bolo vedené pred OS Prešov, má za to, že ide len o preklep a žalovaný má na mysli konanie na tunajšom súde

pod totožnou spisovou značkou, teda 12Csp/30/2023, kde poukazuje, že žalobkyňa sa domáha nároku na primerané finančné zadosťučinenie s poukazom na to isté rozhodnutie pod sp. zn. 21Csp/45/2020. K tomuto doložil rozsudok predmetnej spisovej značky a poukázal, že ide o iný rozsudok, aj keď tá spisová značka je rovnaká, pričom rozsudok v konaní 12Csp/30/2023 bol vydaný dňa 09.06.2020 a právoplatný dňa 27.06.2020, kde v tomto predmetnom konaní 13Csp/30/2023 žalobkyňa svoj nárok opiera o základné konanie, kde bol vydaný rozsudok dňa 20.07.2021, ktorý nadobudol právoplatnosť 12.12.2022 v spojení s rozhodnutím KS v Prešove. Navrhol priznať žalobkyni primerané finančné zadosťučinenie vo plnej výške a nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

6. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom celého súdneho spisu v danej veci a vyjadreniami strán, vrátane pojednávania, a zistil tento skutkový stav.

7. Rozsudkom Okresného súdu Humenné č.k. 21Csp/45/2020-118 zo dňa 20.07.2021 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Humenné č. k. 21Csp/45/2020-146 zo dňa 11.04.2022, súd v základnom konaní určil, že úver zo zmluvy o hotovostnom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 13.03.2015 je bezúročný a bez poplatkov, a zároveň zaviazal žalovaného povinnosťou vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 1 082,90 Eur spolu v úroku z omeškania vo výške 5 % ročne z tejto sumy od 28.04.2020 až do zaplatenia. Rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 12.12.2022 v spojení s opravným uznesením právoplatným a vykonateľným dňa 04.05.2022.

8. Rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 7CoCsp/19/2022-155 zo dňa 28.11.2022 bol rozsudok Okresného súdu Humenné č.k. 21Csp/45/2020-118 zo dňa 20.07.2021 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Humenné č. k. 21Csp/45/2020-146 zo dňa 11.04.2022, potvrdený.

9. Z vykonaného dokazovania súdu prvej inštancie vo veci sp. zn. 21Csp/45/2020 vyplynulo, že medzi stranami tohto konania bola uzavretá úverová zmluva o hotovostnom úvere č. XXXXXXXXXXXX z 13.03.2015, ktorú uzatvorila ako dlžníčka žalobkyňa so žalovaným ako veriteľom, a na základe ktorej jej bol poskytnutý úver vo výške 3.600,00 Eur, ktorý sa žalobkyňa zaviazala zaplatiť v 36 mesačných splátkach vo výške 145,65 Eur. RPMN bola vo výške 29,7 %, priemerná RPMN vo výške 18,34 % a ročná úroková sadzba vo výške 26 %. Žalobkyňa vyplatila žalovanému na tento úver celkovo sumu 4.682,90 Eur, pričom poslednú splátku zaplatila žalovanému 20.11.2017. Súd po vykonanom dokazovaní vyslovil záver, že konkrétna zmluva o hotovostnom úvere zo dňa 13.03.2015 neobsahuje všetky náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 a to konkrétne podľa písm. c), f), j) a k) tohto zákona a to predovšetkým neobsahuje určito a zrozumiteľne napísanú adresu predávajúceho, žalovaného, kde je možné uplatniť reklamáciu, resp. sťažnosť, neobsahuje určito a zrozumiteľne dobu trvania zmluvy o úvere a termín konečnej splatnosti úveru, neobsahuje ročnú percentuálnu mieru nákladov a ani určito a zrozumiteľne neuvádza predpoklady použité na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov, a neobsahuje ani výšku, počet, termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov a ich poradie ako sa budú platby priraďovať. Z týchto dôvodov sa podľa § 11 ods. 1 písm. b) Zákona o spotrebiteľských úveroch považuje tento spotrebiteľský úver za bezúročný a bez poplatkov. V takomto prípade má žalovaná spoločnosť ako veriteľ nárok len na to, čo reálne poskytla žalobkyni, čo v tomto prípade predstavuje sumu 3.600,00 Eur, čo nebolo ani sporné. Naopak žalobkyňa vyplatila na tento úver žalovanému celkovo sumu 4.682,90 Eur, čo taktiež nebolo sporné. Rozdiel je suma 1.082,90 Eur.

10. Na základe takto zisteného skutkového stavu súd prvej inštancie právne uzatvára:

Podľa § 3 ods. 1. zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 39 OZ, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 52 ods. 1, 2 OZ, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3, 4 OZ, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá

pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 až 3 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. Podľa § 53 ods. 5 OZ, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 1 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov účinného v čase uzatvárania zmluvy (ďalej len „Zákon“) Spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov účinného v čase uzatvárania zmlúv (ďalej len „Zákon o ochrane spotrebiteľa“), každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

Podľa § 4 ods. 2 Zákona o ochrane spotrebiteľa, predávajúci nesmie ukladať spotrebiteľovi povinnosti bez právneho dôvodu, upierať spotrebiteľovi práva podľa § 3, používať nekalé obchodné praktiky a neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa Smernice č. 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách čl. 3, zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá, sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ať o ku škode spotrebiteľa. Podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou.

Podľa čl. 6 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

Podľa čl. 7 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a súťažiacich existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.

11. V prejednávanej veci je predmetom konania nárok žalobkyne opierajúci sa o ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Podľa poslednej vety tohto ustanovenia, spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Predpokladmi pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom

a zároveň úspešný uplatnený nárok, ktorý vznikol porušením práv spotrebiteľa, teda práv nie len podľa zákona č. 250/2007 Z. z., ale aj práv podľa piatej hlavy prvej časti Občianskeho zákonníka, zákona o spotrebiteľských úveroch prípadne iných predpisov.

Ako konštatoval Najvyšší súd Slovenskej republiky pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť úspešné uplatnenie konkrétneho nároku z porušenia práva alebo povinnosti napr. nároku na náhradu škody, na vydanie bezdôvodného obohatenia alebo aj na určenie neprijateľnosti konkrétne vymedzenej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve (pozri uznesenie NS SR, sp. zn. 6Cdo/389/2015 zo dňa 14.09.2016). Uplatnením práva však nemožno rozumieť iba podanie žaloby spotrebiteľom, ale takýmto konaním je aj účinná obrana spotrebiteľa v konaní začatom na podnet dodávateľa.

V súvislosti s výkladom samotného pojmu „úspešné uplatnenie práva“ zo strany spotrebiteľa, súd tiež poukazuje na interpretačné pravidlo citované v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obdo 45/2012 zo dňa 24. júna 2013, podľa ktorého „pri nejednoznačnom výklade akejkoľvek problematiky týkajúcej sa ochrany spotrebiteľa, je potrebné uprednostniť vždy ten výklad, ktorý sleduje záujem spotrebiteľa“.

12. V danej právnej veci mal súd jednoznačne za preukázané, že v konaní vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 21Csp/45/2020 žalobkyňa úspešne uplatnila svoje právo ako spotrebiteľ a súd prvej inštancie rozhodol, že úver zo zmluvy o hotovostnom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 13.03.2015 je bezúročný a bez poplatkov, a zároveň zaviazal žalovaného povinnosťou vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 1 082,90 Eur spolu v úroku z omeškania vo výške 5 % ročne z tejto sumy od 28.04.2020 až do zaplatenia. Rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 12.12.2022 v spojení s opravným uznesením právoplatným a vykonateľným dňa 04.05.2022.

Súd konštatuje, že žalobkyňa preukázala, že úspešne ako spotrebiteľ uplatnila porušenie práva a povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, pretože v súdnom konaní vedenom pred Okresným súdom Humenné pod sp. zn. 21Csp/45/2020 bolo skonštatované porušenie povinnosti žalovaného, ktorý v spotrebiteľskej zmluve o hotovostnom úvere zo dňa 13.03.2015 neuviedol náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 podľa písm. c), f), j) a k) zákona č. 129/2010 Z. z., teda predmetná zmluva neobsahovala určito a zrozumiteľne napísanú adresu predávajúceho, žalovaného, kde je možné uplatniť reklamáciu, resp. sťažnosť, neobsahovala určito a zrozumiteľne dobu trvania zmluvy o úvere a termín konečnej splatnosti úveru, neobsahovala ročnú percentuálnu mieru nákladov a ani určito a zrozumiteľne v nej žalovaný neuviedol predpoklady použité na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov, a neobsahovala ani výšku, počet, termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov a ich poradie ako sa budú platby priradovať. Z týchto dôvodov podľa § 11 ods. 1 písm. b) Zákona o spotrebiteľských úveroch súd vyslovil, že spotrebiteľský úver je bezúročný a bez poplatkov, a žalovaného zaviazal na zaplatenie sumy 1.082,90 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne z tejto sumy od 28.04.2020 do zaplatenia z titulu vydania bezdôvodného obohatenia.

Práva žalobkyne boli bezpochyby porušené, a rovnako bolo v základnom konaní preukázané aj porušenie povinnosti žalovaného, keďže o tom svedčí úspech žalobkyne v spore v základnom konaní, ako je uvedené vyššie, a už toto vytvára právny rámec pre uplatnenie si nároku na primerané finančné zadostučinenie, keďže vychádza priamo zo znenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Je preto možné vyvodiť, že samotné úspešné uplatnenie porušenia práva vytvára rámcový právny základ pre uplatnenie si práva na primerané finančné zadostučinenie, ktorého výška je už na posúdení súdu.

13. Cieľom finančného zadostučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Zákon nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privodená nejaká ujma. Ujma v zmysle ustanovenia § 3 ods. 5 posledná veta Zákona o ochrane spotrebiteľa nie je kvalifikačným znakom pre priznanie primeraného finančného zadostučinenia. Postačuje, že spotrebiteľ úspešne uplatnil na súde porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom. Pre priznanie primeraného finančného zadostučinenia je teda podstatné to, že k porušeniu práva alebo povinnosti došlo. Predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadostučinenie je teda porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi.

Samotná povaha primeraného finančného zadostučinenia neumožňuje jeho priame vyčíslenie, preto súdu nemusia byť predložené dôkazy o existencii ujmy, pretože stačí, ak tá ujma tu je, a to bez právneho významu je, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla, pretože postačuje iba možnosť vzniku takejto ujmy vplyvom porušenia práva alebo povinnosti.

Súd poukazuje na rozhodovaciu prax Krajského súdu v Prešove, podľa ktorej pri dôvodnosti uplatneného nároku na priznanie finančného zadosťučinenia súd berie do úvahy nielen tú skutočnosť, že neprijateľná zmluvná podmienka neplatná v zmysle ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, je spôsobilá negatívne zasiahnuť do majetkovej sféry spotrebiteľa a potenciálne ohroziť jeho sociálny či rodinný život, ale zohľadňuje aj postoj spotrebiteľa, ktorý sa aj napriek jeho postaveniu slabšej zmluvnej strany vo vzťahu k dodávateľovi rozhodol brániť svoje spotrebiteľské práva, a prispel tak k dosiahnutiu vyššej kvality života, mysliac pritom na to, že aj vďaka žalobkyni vyšlo najavo, že dodávateľ uzatvára formulárové zmluvy so spotrebiteľmi, v rámci ktorých používa zmluvné podmienky v neprijateľnom znení. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia predstavuje doplnkovú ochranu spotrebiteľa, ktorú z explicitného znenia zákona nemožno stotožňovať s úspešne uplatneným právom (pozri rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 21Co/114/2018, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 20Co/179/2018 zo dňa 31.01.2019, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 21Co/115/2018 zo dňa 29.01.2019).

Okrem toho súd je názoru, že žalobkyni vznikla ujma v nemajetkovej sfére, keďže konanie žalovaného bolo spôsobilé privodiť jej ujmu vo sfére jej rodinného, súkromného a spoločenského života. Možno prisvedčiť žalobkyni, že táto znášala stav právnej neistoty, obávala sa o výšku dlhu a jeho prípadné neustále narastanie. Žalobkyňa bola nedôvodne vystavená psychickému vypätiu zo strany žalovaného najmä vzhľadom na jeho praktiky, spôsoby domáhania sa zaplata pohľadávky z úverovej zmluvy vyššie uvedenými spôsobmi, a to v nemalej miere. Súd poukazuje, že samotné súdne konanie je náramne stresujúcim faktorom, odôvodňujúci priznanie finančného zadosťučinenia.

Vychádzajúc z uvedeného porušenia práv žalobkyne ako spotrebiteľa zo strany žalovaného a porušenie jeho povinnosti, intenzity zásahu do jej práv spotrebiteľa dĺžky trvania závadného stavu a konania i objektívnej spôsobilosti tohto konania vyvolať negatívne dôsledky v súkromnom a spoločenskom živote žalobkyne, považoval súd právny základ nároku na finančné zadosťučinenie za daný.

14. Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia, táto závisí od úvahy súdu. Pri jej určovaní sa zohľadňujú rôzne kritériá, a to intenzita, časové trvanie závadného konania, satisfakčná a sankčná funkcia a pod. V dôsledku konania žalovaného žalobkyni hrozila ujma v podobe preplatenia poskytnutého úveru, ku ktorej v konečnom dôsledku čiastočne aj došlo, a až na základe rozhodnutia súdu bol žalobkyni tento preplatok vo výške 1.082,90 Eur s prísl. zo strany žalovaného priznaný a vydaný ako bezdôvodné obohatenie v základnom konaní sp. zn. 21Csp/45/2020. Žalobkyňa musela chrániť svoje spotrebiteľské práva súdnou cestou, s čím súvisí vynakladanie prostriedkov a teda došlo na strane žalobkyne k zníženiu rodinného rozpočtu, ako i času na vyhľadanie odbornej pomoci. Nie je snáď ani potrebné opätovne pripomínať, že súdne konania sú stresujúcim zážitkom, vyplývajúcim z obáv z výsledku sporu, z dĺžky súdneho konania, postoja protistrany, či možnosti vzniku ďalšej majetkovej ujmy v podobe náhrady trov konania protistrane v prípade neúspechu v konaní. Pri posudzovaní primeranosti súd tiež zohľadnil výšku plnenia, ktorú žalovaný v základnom konaní od žalobkyne žiadal, výšku bezdôvodného obohatenia, a výšku primeraného finančného zadosťučinenia priznanú žalobkyni v konaní 12Csp/30//2023.

Súd je tiež toho názoru, že konanie žalovaného je vo vzťahu ku žalobkyni o to závažnejšie, že chýbajúce náležitosti úverových zmlúv žalovaného s následkom bezpoplatkovosti i bezúročnosti boli vyslovené aj v iných súdnych konaniach, a aj napriek tomu v základnom konaní vedenom pod sp. zn. 21CSp/45/2020 žalovaný trval na tom, že zmluva o spotrebiteľskom úvere spĺňa všetky zákonom požadované náležitosti. Žalovaný tiež opakovane trval na svojej argumentácii aj v odvolacom konaní.

15. Poskytnutie zadosťučinenia nie je sankcia za samotnú existenciu neprijateľnej zmluvnej podmienky, aj keď určitý odstrašujúci a preventívny účinok je v zadosťučinení obsiahnutý. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia na účely ochrany spotrebiteľa musí spĺňať požiadavku účinného, výchovného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Pri určovaní jej výšky je spravodlivé a logické, aby táto vychádzala z ujmy, ktorá spotrebiteľovi hrozila. Zákon pri tom hovorí o „primeranom“ finančnom zadosťučinení, čo umožňuje súdu zohľadniť a posúdiť jednotlivé prípady osobitne s ohľadom na konkrétne skutkové okolnosti. Zároveň súd dodáva, že ak by žalovaný po množstvách súdnych konaní dobrovoľne upustil od nedovoleného konania a prejavil voči svojim klientom čestnosť na trhu s úvermi, k súdnym konaniam vedených zo strán spotrebiteľov by vôbec nemuselo dochádzať.

Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia má vyjadrovať satisfakciu za stav, keď sa spotrebiteľ musel obrátiť na súd a žiadať o ochranu svojich práv. Primerané finančné zadosťučinenie je chápané ako nástroj k odstráneniu ujmy nemateriálneho charakteru, nie ako náhrada za spôsobenú materiálnu škodu. V prípade primeraného finančného zadosťučinenia ide o nárok, ktorý podlieha voľnej úvahe súdu, ktorá však musí byť podložená konkrétnymi skutkovými okolnosťami, je potrebné

vychádzať z povinnosti žalobkyne tvrdiť a preukázať rozhodujúce skutočnosti, ktoré ju viedli k uplatneniu primeraného finančného zadosťučinenia práve v požadovanej výške. Súd poukazuje, že náprava vo vzťahu k danému porušeniu práv spotrebiteľa - žalobkyne už bola poskytnutá v základnom konaní. Preto za situácie, ak žalobkyňa ani len netvrdila a už vôbec nepreukázala ďalšie okolnosti umožňujúce ovplyvniť rozhodnutie o výške primeraného finančného zadosťučinenia, sa finančné zadosťučinenie vo výške 300,00 Eur v tomto konkrétnom prípade súdu javí ako primerané, vychádzajúc pri jeho určovaní z celkovej výšky priznaného bezdôvodného obohatenia v základnom konaní 1.082,90 Eur. Súd má zato, že finančné zadosťučinenie vo výške 300,00 Eur zodpovedá svojmu účelu, teda poskytuje žalobkyňu satisfakciu a odradzuje dodávateľa od porušovania práv spotrebiteľa. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobkyne, resp. na kompenzáciu jej majetkovej škody, ale musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Účelom poskytnutia zadosťučinenia je odčinenie útrap, keď sú voči spotrebiteľovi uplatňované nezákonné nároky alebo je vystavený bezprostrednej hrozbe nezákonných nárokov, je bezdôvodne sankcionovaný, znevýhodňovaný, diskriminovaný. Poskytnutie zadosťučinenia nie je sankcia za samotnú existenciu neprijateľnej zmluvnej podmienky, aj keď určitý odstrašujúci a preventívny účinok je v zadosťučinení obsiahnutý. Napriek uvedenému sa v danej veci súdu javilo neprimerané priznať plnú výšku požadovaného primeraného zadosťučinenia. Z týchto dôvodov preto súd prvej inštancie priznal žalobkyňu primerané finančné zadosťučinenie vo výške 300,00 Eur a v prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol.

16. K námietke litispendencie zo strany žalovaného súd konštatuje, že žalobca si v predmetnom konaní uplatnil zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 1.382,90 Eur s ohľadom na úspešné uplatnenie práva v základnom konaní tunajšieho súdu sp. zn. 21Csp/45/2020 z úverovej zmluvy o hotovostnom úvere č. XXXXXXXXXXXX.

Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že z tejto úverovej zmluvy si žalobca uplatnil primerané finančné zadosťučinenie v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 12Csp/30/2023, kde súd priznal žalobkyňu primerané finančné zadosťučinenie vo výške 600,00 Eur zo žiadaných 1.200,00 Eur a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol, a to na základe úspechu žalobkyne ako spotrebiteľky v základnom konaní tunajšieho súdu sp. zn. 21Csp/45/2020. Predmetné rozhodnutie ešte nie je právoplatné.

Základné konanie sp. zn. 21Csp/45/2020 vychádza z identickej úverovej zmluvy o hotovostnom úvere č. XXXXXXXXXXXX, avšak vo veci boli vydané dve samostatné rozhodnutia, a to Rozsudok č. k. 21Csp/45/2020-118 zo dňa 20.07.2021, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 12.12.2022 v spojení s Rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 7CoCSP/19/2022-155 zo dňa 28.11.2022, a ktorým bolo rozhodnuté o bezpoplatkovosti a bezúročnosti predmetnej úverovej zmluvy a o povinnosti žalovaného vydať žalobkyňu bezdôvodné obohatenie vo výške 1.082,90 Eur; a Rozsudok č. k. 21Csp/45/2020-44 zo dňa 09.06.2020, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 27.06.2020, a ktorým bolo rozhodnuté o neprijateľnosti zmluvných podmienok predmetnej úverovej zmluvy. Priznané nároky jednotlivými rozsudkami v základnom konaní sp. zn. 21Csp/45/2020 sú rovnako rozdielne - v jednom prípade bolo priznané bezdôvodné obohatenie spolu s určením bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, a v druhom súd určil neprijateľnosť zmluvných podmienok predmetnej úverovej zmluvy. Z uvedeného je zrejmé, že podkladom tohto konania o primerané finančné zadosťučinenie nie je rovnaký rozsudok ako vo veci tunajšieho súdu sp. zn. 12Csp/30/2023 a ani rovnaké úspešné uplatnenie práva žalobkyne, a podľa názoru súdu uvedené preto nezakladá prekážku litispendencie.

17. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Podľa § 255 ods. 1, 2 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Vo vzťahu o výroku o trovách konania súd v danej veci s použitím Základných princípov čl. 4 CSP aplikoval na rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania princíp racionálneho zákonodarcu a o náhrade trov konania žalobcu rozhodol podľa fiktívnej normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom. Podľa tohto článku v spojení s citovanými ustanoveniami môže súd priznať náhradu trov konania v plnej výške aj v prípade, ak súd priznal nárok úspešnej strane, avšak nie v žiadanej výške. Ide o prípady, ak výška nároku závisí od úvahy súdu, čo je aj prípad prejednávanej veci.

„Nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku, pretože nemožno ho zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti. Žalobcu je nevyhnutné považovať za plne procesne úspešného, ak mal plný úspech čo do základu uplatneného nároku a súčasne výška plnenia, vyplývajúca z tohto jeho procesného úspechu, závisela výlučne od úvahy súdu (alebo od znaleckého posudku). Žalobcovi teda bude priznaná náhrada trov konania z prisúdenej sumy, avšak v plnej výške.“ (pozri K., B., L. I., M. N., O. a kol.: Civilný sporový poriadok, Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 926)

Podľa rozhodovacej praxe Krajského súdu v Prešove konania, v ktorých rozhodnutie o výške plnenia závisí od úvahy súdu, predstavujú výnimku zo zásady zodpovednosti za výsledok sporového konania. Úvaha súdu sa môže týkať len skutkových okolností, ktoré sú podstatné pre rozhodnutie o výške priznaného plnenia (nie základu uplatneného nároku). Pre priznanie plnej náhrady trov konania v tomto prípade nie je podstatný rozsah čiastočného úspechu sporovej strany (v nepatrnej časti alebo prevažnej časti). Úvaha súdu o výške plnenia sa musí opierať o hmotné právo, spravidla o právne normy, v ktorých je rozsah nároku upravený vymedzením právne relevantných kritérií, jeho samotné určenie (vyčíslenie) vyplýva z konkrétnych okolností danej veci. Pre priznanie plnej náhrady trov konania nie je podstatný rozsah čiastočného úspechu (v nepatrnej časti alebo prevažnej časti), a to ani to, akú sumu v pomere k súdom priznanej sume strana uplatňovala. Za neúspech sa nepovažuje rozdiel medzi uplatňovanou a priznanou výškou nároku. Predpokladom pre aplikáciu tohto ustanovenia je výlučne skutočnosť, že rozhodnutie o výške plnenia záviselo od úvahy súdu (pozri rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 13Co/49/2018 zo dňa 28.1.2019, sp. zn. 24co/49/2017 zo dňa 22.2.2018, sp. zn. 18Co/92/2018 zo dňa 16.01.2019).

Vzhľadom na vyššie uvedené súd priznal žalobkyni ako úspešnej strane nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% z prisúdenej sumy s tým, že o výške trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Podľa § 355 ods. 1 CSP je proti tomuto rozsudku prípustné podať odvolanie.

Podľa § 358 CSP odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 362 ods. 1 CSP odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje – teda prostredníctvom Okresného súdu Humenné na Krajský súd v Prešove. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 362 ods. 2 CSP odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom dobrovoľne splnená v stanovenej lehote po nadobudnutí jeho právoplatnosti a vykonateľnosti, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. „Exekučný poriadok“ v znení neskorších predpisov.